

Ecologisch onderzoek Kerkstraat Oost te Zeeland

2 oktober 2020

Opdrachtgever Contactpersoon	Gemeente Landerd dhr. H. van der Hurk
Opdracht	Ecologisch onderzoek Kerkstraat Oost te Zeeland
Kenmerk Datum	29.20.01 2 oktober 2020
Projectleider	Glenn Lelieveld

Averti Ecologie
averti@averti-ecologie.nl
06-16548063

Averti Ecologie is een klein ecologisch adviesbureau, opgericht in 2014. Averti Ecologie is kandidaatlid van de brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Averti Ecologie noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Averti Ecologie is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Averti Ecologie. De opdrachtgever vrijwaart Averti Ecologie voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Projectgebied	4
1.3	Beoogde ingrepen	5
1.4	Impressie van het projectgebied	7
2	Methoden	9
2.1	Vogelonderzoek	9
2.2	Vleermuisonderzoek	9
2.2.1	Zomeronderzoek	9
2.2.2	Najaarsonderzoek	10
2.3	Marteronderzoek	10
2.4	Amfibieënonderzoek	10
3	Resultaten	11
3.1	Vogelonderzoek	11
3.2	Vleermuisonderzoek	11
3.2.1	Zomeronderzoek	11
3.2.2	Najaarsonderzoek	11
3.2.3	Resultaten op kaart	12
3.3	Marteronderzoek	12
3.4	Amfibieënonderzoek	12
4	Conclusies	13
4.1	Conclusies	13
4.2	Implicaties	13
4.3	Aanbevelingen	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer (gemeente Landerd) is voornemens de locatie te herontwikkelen. Hierbij worden verschillende gebouwen en sporthal geamoveerd. Na de sloop worden woningen en een nieuwe sporthal gebouwd.

Voor de soortbescherming onder de Wet Natuurbescherming is het van belang om na te gaan of het plangebied essentiële functies voor beschermde soorten vervult in de vorm van verblijfplaatsen, vliegroutes en/of foerageergebieden. Door Econsultancy is in 2020 een quickscan¹ gedaan.

In dit document rapporteren wij over de gebruikte methoden, de onderzoeksresultaten en de implicaties van de resultaten voor de beoogde ingrepen.

1.2 Projectgebied

Het projectgebied (circa 2,35 hectare) betreft een deel van de oostzijde van het centrum van gemeente Zeeland en omvat onder meer een sporthal, een parochiehuus en horecagelegenheden. Ten noorden van de sporthal is, gesitueerd in een bosschage, een kunstmatig aangelegde vijver (± 30 m²) aanwezig. Een groot oppervlakte van het projectgebied bestaat uit grasveld dat regelmatig gemaaid wordt. Langs en tussen de gebouwen staan verschillende bomen en struiken. Ten noorden en oosten van het projectgebied bevinden zich woonhuizen met siertuinen. Ten zuiden en westen van het projectgebied bevinden zich voornamelijk winkelpanden met parkeerplaatsen.

¹ Econsultancy (2020), "*Rapportage quickscan flora en fauna Kerkstraat Oost te Zeeland*", rapport 10016.004, 19 februari 2020.

Figuur 1 Luchtfoto van het projectgebied Kerkstraat Oost te Zeeland (zwart omkaderd aangevuld met een rood gearceerd vlak). Bron: Google Maps.

1.3 Beoogde ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de locatie te herontwikkelen met woningen en nieuw grasveld voor sport en spel. Hiertoe worden de sporthal en horecapanden in het noordwestelijk deel van het projectgebied gesloopt. De bosschage met vijver ten noorden van de huidige sporthal zal verwijderd worden, waarbij de vijver wordt gedempt.

Figuur 2 De beoogde nieuwe situatie in het projectgebied Kerkstraat Oost te Zeeland. Bron: Bureau Verkuylen.

1.4 Impressie van het projectgebied

Noordelijk deel van plangebied ('Ambianz' en 'Salt and Pepper') aan de Kerkstraat.

Doorkijk in zuidelijke richting van Kerkstraat met links de Salt and Pepper.

Parochiegebouw aan de Kerkstraat.

Achterzijde van Salt and Pepper. Verval van het gebouw en gebroken ramen is goed zichtbaar.

Zicht in westelijke richting naar de Kerkstraat vanaf fietspad naast Caesars.

Achterzijde van de bebouwing aan de Kerkstraat.

Sporthal de Hekel vanaf zuidwestelijke richting.

Sporthal de Hekel vanaf zuidoostelijke richting.

Het grasveld naast de sporthal De Hekel, gefotografeerd in zuidelijke richting. In de achtergrond is het verzorgingshuis Compostella te zien.

Achterzijde van het parochiegebouw met op de achtergrond de kerk.

De bosschage ten noorden van de sporthal.

De (camper)parkeerplaats tussen de sporthal en de bebouwing van de Kerkstraat.

2 Methoden

2.1 Vogelonderzoek

Volgend uit het de ecologische quickscan is onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen noodzakelijk. Met betrekking tot gierzwaluwen is conform Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (d.d. 2017) gezocht naar nestlocaties. Met betrekking tot huismussen is conform het Kennisdocument Huismus van BIJ12 (d.d. 2017) gezocht naar nesten, waarnemingen in potentieel broedbiotoop en de aanwezigheid van jonge huismussen in de directe omgeving.

Het onderzoek naar gierzwaluw en huismus is uitgevoerd in drie avondrondes in de maanden juni en juli. Bij alle onderzoeksrondes is een uur lang naar de betreffende vogelsoort gezocht in het projectgebied en de directe omgeving.

Alle onderzoeken naar vogels zijn uitgevoerd door G. Lelieveld MSc. Tijdens het derde en vijfde onderzoek, beiden voor gierzwaluw, waren extra onderzoekers (ing. G.J. Mensink en M. Engelen BSc.) aanwezig.

	1^E BEZOEK	2^E BEZOEK	3^E BEZOEK	4^E BEZOEK	5^E BEZOEK
DATUM	18 april 2020	28 april 2020	6 juni 2020	24 juni 2020	3 juli 2020
SOORT	Huismus	Huismus	Gierzwaluw	Gierzwaluw	Gierzwaluw
TIJD	7:30-9:00	7:30 – 9:00	20:30 – 22:00	21:00 – 22:15	20:45 – 22:15
WEER	Droog en bewolkt	Droog en bewolkt	Droog en bewolkt	Droog en helder	Droog en bewolkt
TEMP	11 °C	11 °C	13 °C	22 °C	16 °C
WIND	~2 Bft	~2 Bft	~3 Bft	~2 Bft	~3 Bft

2.2 Vleermuisonderzoek

2.2.1 Zomeronderzoek

Hierbij is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke functies van het onderzoeksgebied en de omgeving als verblijfplaats, vliegroute en/of foerageergebied. De onderzoeksrondes zijn uitgevoerd door drie onderzoekers van Averti Ecologie (G. Lelieveld MSc, ing. G.J. Mensink en M. Engelen BSc.) met behulp van een Petterson M500-384 en een Petterson D240x met opnameapparatuur.

Vanwege de omvang van het projectgebied waren niet alle onderzoeksobjecten elke ronde grondig in de gaten te houden door drie onderzoekers. Daarom zijn in de zomer niet drie, maar vijf onderzoeksrondes uitgevoerd, waarvan vier keer in de avond en één in de ochtend. Door deze aanpak is het gehele projectgebied grondig onderzocht en konden mogelijke verhuizingen in het seizoen door vleermuizen beter worden waargenomen.

	EERSTE RONDE	TWEEDE RONDE	DERDE RONDE	VIERDE RONDE	VIJFDE RONDE
DATUM	22 mei 2020	6 juni 2020	27 juni 2020	3 juli 2020	11 juli 2020
ZON OP /ONDER	21:40 uur onder	21:58 uur onder	5:20 uur op	22:04 uur onder	21:58 uur onder
TIJD	21:35 – 23:45	21:30 – 0:00	3:15 – 5:25	21:30 – 0:10	21:30 – 0:00
WEER	Droog en	Droog en	Droog en	Droog en	Droog en

	bewolkt	bewolkt	bewolkt	bewolkt	helder
TEMP	16 °C	12 °C	16 °C	16 °C	12 °C
WIND	~3 Bft	~3 Bft	~3 Bft	~3 Bft	~1 Bft

2.2.2 Najaarsonderzoek

In het najaar zijn twee onderzoeksronden in de avond uitgevoerd, beiden ten minste één uur na zonsondergang. Hierbij is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke functie van het onderzoeksgebied als paarverblijfplaats, winterverblijfplaats, vliegroute en/of foerageergebied. De rondes zijn door één onderzoeker van Averti Ecologie (G. Lelieveld MSc) uitgevoerd met behulp van een Peterson D240x met opnameapparatuur.

	EERSTE RONDE	TWEEDE RONDE
DATUM	20 augustus 2020	11 september 2020
ZON OP/ ONDER	20:53 uur onder	20:03 uur onder
TIJD	23:45 – 2:00	21:05 – 23:15
WEER	Droog en bewolkt	Droog en helder
TEMP	13 °C	11 °C
WIND	~1 Bft	~1 Bft

2.3 Marteronderzoek

Het onderzoek naar steenmarter en de kleine marterachtigen is simultaan uitgevoerd in de periode 20 augustus t/m 11 september. Hierbij is gebruik gemaakt van een losse camera (Bushnell Core 24MP No Glow) op een wissel in de bosschage en van tweemaal een Struikrover in de bosschage.

De 'Struikrover' is een speciale buis waarmee marters met een wildcamera gefotografeerd of gefilmd kunnen worden. De methode is opzienbarend omdat we nu voor het eerst alle soorten marters op eenvoudige wijze kunnen volgen. De 'Struikrover' is ontworpen door Matthijs Smaal van Stichting Struikrovers en is een korte PVC buis waarin een wildcamera is geplaatst met als lokmiddel een blikje sardientjes. Veldtests hebben laten zien dat hiermee alle aanwezige marterachtigen in een gebied binnen twee weken kunnen worden vastgesteld.

2.4 Amfibieënonderzoek

Het onderzoek naar alpenwatersalamander is uitgevoerd conform de onderzoeksprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. In de vijver in de bosschage is tweemaal geschept naar alpenwatersalamander door G. Lelieveld MSc.

	1 ^E BEZOEK	2 ^E BEZOEK
DATUM	28 april 2020	20 augustus 2020
SOORT	Alpenwatersalamander	Alpenwatersalamander
TIJD	9:00-10:00	19:30 – 20:30
WEER	Droog en bewolkt	Droog en bewolkt
TEMP	12 °C	27 °C
WIND	~2 Bft	~3 Bft

3 Resultaten

3.1 Vogelonderzoek

In het plangebied zijn geen (indicaties van) nesten van huismussen of gierzwaluwen waargenomen. Wel zijn beide soorten aangetoond in de wijk ten westen van het projectgebied. Deze verblijfplaatsen liggen buiten de beïnvloedingssfeer van de beoogde werkzaamheden.

3.2 Vleermuisonderzoek

3.2.1 Zomeronderzoek

Gedurende de vijf onderzoeksrondes in de zomer is één soort vleermuis waargenomen, namelijk de gewone dwergvleermuis. Er zijn geen andere vleermuissoorten waargenomen.

Tijdens het zomeronderzoek zijn één zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis vastgesteld in het plangebied en één zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis net buiten het plangebied.

De zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis in het plangebied betreft een spleet in de betimmering aan de achterzijde van de Salt&Pepper. Nabij deze locatie is de vleermuis alle avonden waargenomen en tijdens de ochtendronde is waargenomen dat deze invloog.

De zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis net buiten het plangebied is gesitueerd in het verzorgingshuis ten zuiden van het projectgebied.

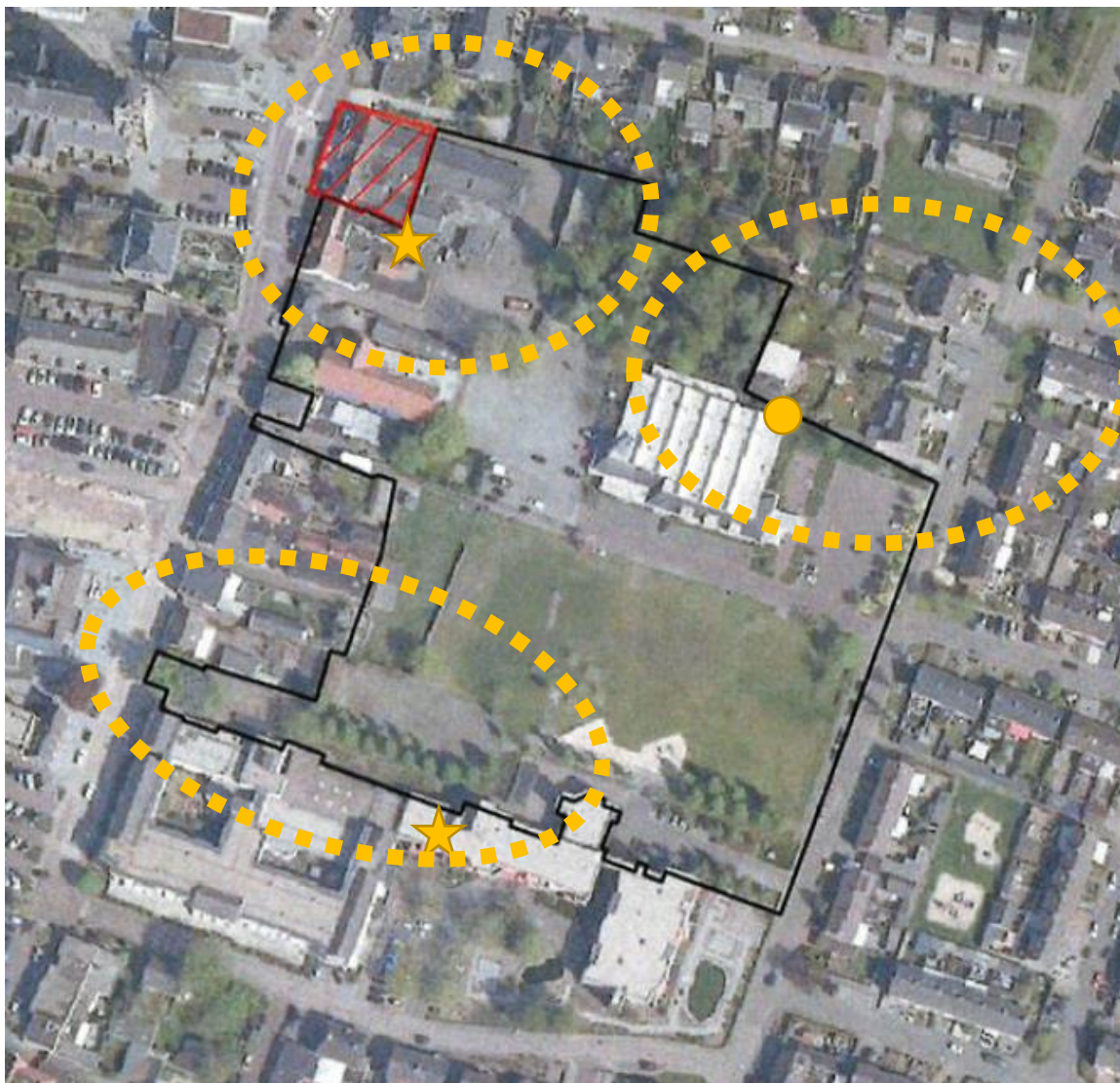
3.2.2 Najaarsonderzoek

Gedurende de twee onderzoeksrondes in het najaar is één soort vleermuis waargenomen, namelijk de gewone dwergvleermuis. Er zijn geen andere vleermuissoorten waargenomen.

Tijdens beide onderzoeksrondes in het najaar is eenzelfde beeld naar voren gekomen als in de zomer. Nabij beiden zomerverblijfplaatsen is gedurende het gehele onderzoek een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Het is zeer waarschijnlijk dat de zomerverblijfplaatsen dienst doen als paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis.

Daarnaast is een paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis waargenomen op de noordoostelijke hoek van sporthal De Hekel.

3.2.3 Resultaten op kaart

Figuur 3 Resultaten van het vleermuisonderzoek in het projectgebied Kerkstraat Oost te Zeeland (zwart omkaderd aangevuld met een rood gearceerd vlak). Bron: Google Maps. De gele sterren indiceren zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De gele cirkel indiceert een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. De gele stippellijnen indiceren de paarterritoria op basis van baltsgeluiden.

3.3 Marteronderzoek

In het plangebied zijn geen (indicaties van) de aanwezigheid van marters waargenomen. De beelden lieten wel meerdere egels en huiskatten zien.

3.4 Amfibieënonderzoek

In het plangebied zijn geen (indicaties van) de aanwezigheid van de alpenwatersalamander waargenomen. Tijdens het onderzoek met schepnet bij de vijver werd duidelijk dat deze vijver vrijwel geen aquatische fauna heeft, waarmee deze waterpartij van beperkte waarde voor biodiversiteit is.

4 Conclusies

4.1 Conclusies

Tijdens het onderzoek zijn in het projectgebied beschermde functies van één vleermuissoort aangetroffen. Voor de gewone dwergvleermuis gaat het hierbij om één zomer- en twee paarverblijfplaatsen in gebouwen in het plangebied. Daarnaast is een zomer- en paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis vastgesteld net buiten het plangebied. Het plangebied maakt deel uit van het bijbehorende paarterritorium.

Er zijn geen andere beschermde diersoorten waargenomen tijdens het onderzoek.

4.2 Implicaties

Het amoveren een deel van de bestaande bebouwing in het plangebied vernielt vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming. Voor deze functies dienen vervolgstappen genomen te worden om overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming ten gevolge van de werkzaamheden te voorkomen en/of minimaliseren. Hiervoor is het noodzakelijk om een activiteitenplan op te stellen waarin duidelijk gemaakt wordt met welke handelingen de nadelige effecten op beschermde soorten zoveel als mogelijk gemitigeerd of gecompenseerd worden. Dit plan moet bij een ontheffingsaanvraag voorgelegd worden aan het bevoegd gezag, in deze de Omgevingsdienst Brabant-Noord namens de Provincie Noord-Brabant.

4.3 Aanbevelingen

De plannen tot nieuwbouw maakt het mogelijk om natuurinclusief te werken. Veel inspiratie hiervoor kan opgedaan worden op de website www.bouwnatuurinclusief.nl. Dit is tevens de beleidslijn van de ministers Van Nieuwenhuizen, Schouten en Ollongren².

² Bron: <https://stadszaken.nl/artikel/2808/kabinet-natuurinclusief-bouwen-de-norm>